

Smittskydd Värmland

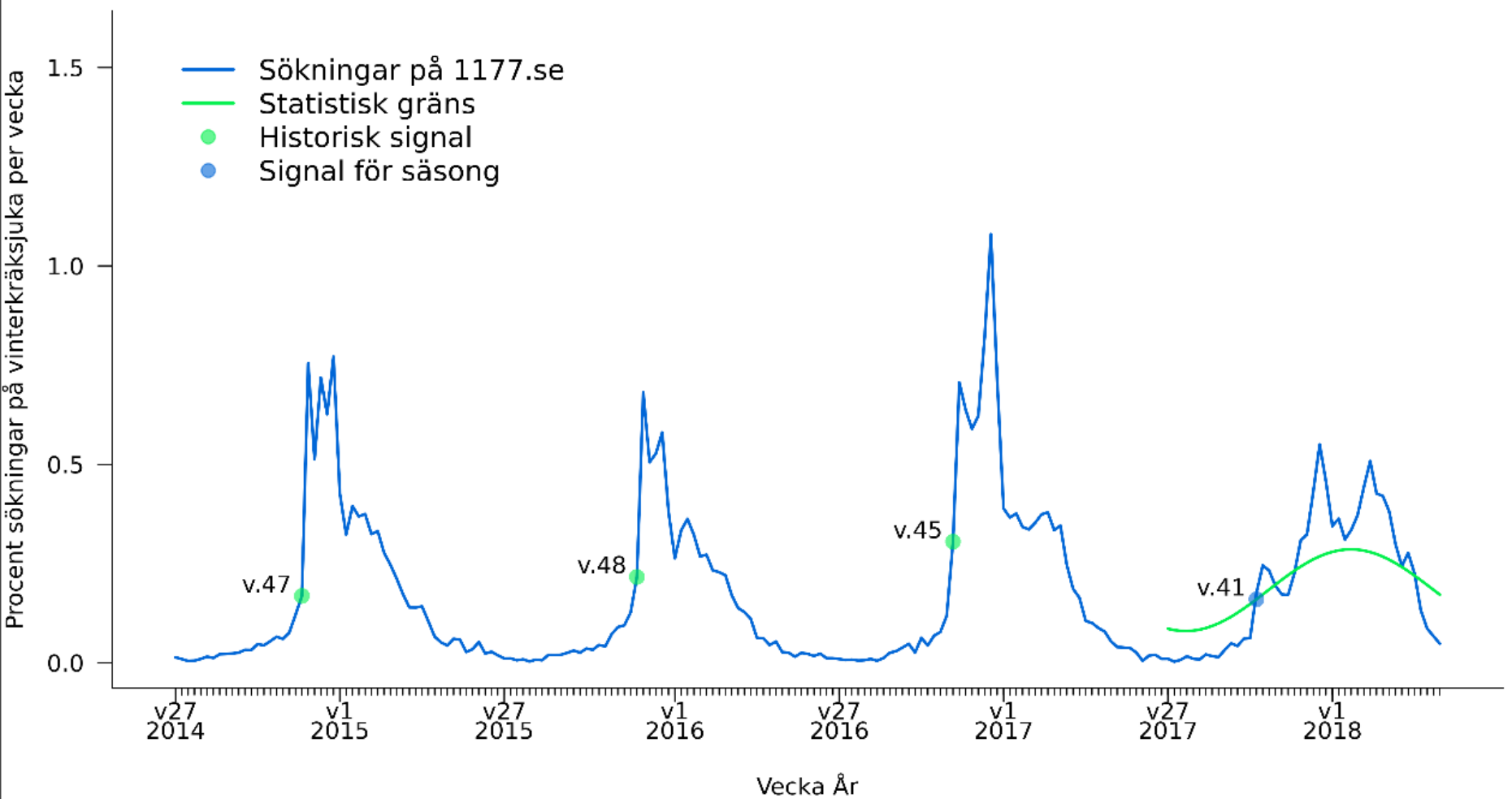
CALICI

Årstidsvariation

Vanligast vintertid globalt

- Norra halvklotet - kall säsong
- Södra halvklotet - varm säsong
- Kraftig dominans av äldre (65+) under vintersäsong
- Vintertid (norra halvklotet): människor vistas tätt tillsammans inomhus.+ allmänt mer mottaglig för infektioner på vintern
- Södra halvklotet???
- Sprids via vatten – regn?? (spridning via naturliga vattenreservoarer)
- Mellanårsvariation- toppar vartannat år
- Regionala variationer – landsting med problem varierar mellan säsongerna
- Mat – och vattenrelaterade utbrott – ingen skillnad på årstid- jämnt fördelat på året

Vinterkräxsjuka enligt 1177.se

CALICI

smittvägar

Person-person

Vatten/mat

Badvatten

Ytor (tagställen, toalett,
matta)

Aerosol (kräkning ffa):
färdas ca 1 meter

Djur-//->människa

CALICI symptom

Buksmärtor

Illamående och kräkningar

Diarré

Huvudvärk

Muskelvärk

Feber och frossa

Inkubationstid 12-48 h

Duration 12-72 h

CALICI

- Diff-diagnoser
- SEPSIS
- Akut buk
- Diabetisk ketoacidosis
- Pneumoni
- Bakteriell gastroenterit
- ”Matförgiftning”

CALICI

smittsamhet

Låg smittdos

10-100 viruspartiklar

1 droppe avföring innehåller upp till ca 5 miljarder viruspartiklar!

1 g avföring-> 5 miljoner människor.

1 g kräkning-> 300 000-3 miljoner människor

CALICI

smittsamhet och spridning

Fullt friska, symptomfria personer kan utsöndra virus 4-8 veckor efter sjd.

Barn har längre tids bärarskap efter genomgången infektion – upp till flera månader.

Virus påvisbart i feces 3-14 timmar

INNAN symptomdebut! (Atmar et al Emerg Infect Dis 2008)

CALICI

drabbar äldre hårdare

Sjukhusvårdade, äldre

Medelålder: 81 år

**Sjukdomstid (medel): 3
dygn**

**75 % återställda inom 5
dygn**

Kräkningar: 56%

Diarré: 85%

Personal

Medelålder: 39 år

**Sjukdomstid (medel): 2
dygn**

**75 % återställda inom 3
dygn**

Kräkningar: 69 %

Diarré: 68 %

CALICI

varför blir vissa aldrig/sällan sjuka??

Del 2

- Upp till 50 % av alla infekterade är asymptomatiska men kan utsöndra virus och smitta andra!
- 1) nyligen genomgången smitta och kortvarigt immuna
- 2) inaktiv FUT2 som gör att de inte blir sjuka trots närvaro av viruset i tarmen
- 3) långtidsbärarskap (mindre smittsamma om asymptomatiska dock)

CALICI immunitet

Kortvarig immunitet efter genomgången sjukdom

Beror på:

Immunitet – mekanismer????

Viruset har många olika genotyper

Viruset "muterar"- rekombination- lånar delar av genomet av andra virus i noro-gruppen och skapar nya varianter

CALICI

Norovirus mycket resistent mot yttre påverkan

Tål upphettning 72 gr C i 60 min

Kallt kranvatten: 2 månader

Kylda livsmedel: minst 10 dagar->

Stabilitet mot frysning

Tål viss klorering

Intorkat i rumstemp – upp till 28 dgr (Cheesbrough ep.Infect
2000)

Rostfritt stål – minst 7 dygn (Cannon 2006 J Food Prot)

Golvatta 12 dagar

CALICI

Smittskydd Värmland